

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 247 /2014-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. mája 2014 predbežne prerokoval sťažnosť T. D., zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Vajdom, Advokátska kancelária Hviezdoslavovo námestie 201, Námestovo, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 1/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť T. D. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. apríla 2014 faxom a 28. apríla 2014 aj poštou doručená sťažnosť T. D. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 1/2013.

Zo sťažnosti vyplýva, že návrhom podaným 13. decembra 2011 sa sťažovateľka v konaní pred okresným súdom v súčasnosti vedenom pod sp. zn. 8 C 1/2013 (podľa zistenia ústavného súdu bolo konanie v danej veci pôvodne vedené v registri „Ro“, pozn.) domáhala od odporkyne zaplata sumy 18 256,65 € s príslušenstvom z titulu vrátenia pôžičky. Podľa tvrdení sťažovateľky okresný súd aj napriek tomu, že v danej veci nejde o vec právne ani skutkovo náročnú, ako aj napriek ňou podanej sťažnosti na priet'ahy adresovanej predsedníčke okresného súdu, ktorá bola vyhodnotená ako nedôvodná, koná v jej veci so zbytočnými a neodôvodneným priet'ahmi, v dôsledku čoho sa predlžuje stav jej právnej neistoty a odd'ahuje sa právoplatné skončenie sporu.

Sťažovateľka v sťažnosti tiež uviedla:

„I napriek' skutočnosti, že odo dňa začatia tohto konania do dnešného dňa uplynulo viac ako 28 mesiacov nie je toto konanie skončené. ...

... Z obsahu spisu Okresného súdu Námestovo sp. zn. 8 C 1/2013 je zrejmé, že ja, sťažovateľka som nezavinila predlžovanie tohto konania. Predlžovanie tohto konania zavinila žalovaná tým, že účelovo nepreberala súdne písomnosti v období odo dňa 29.2.2012 do dňa 5.2.2013 t.j. po dobu takmer 12 mesiacov, hoci vedela o tomto súdnom konaní a Okresný súd Námestovo svojou nečinnosťou v tomto období.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiada, aby po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľky T. D. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 1/2013 porušené bolo.

Sťažovateľke T. D sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5.000,-EUR, ktoré je Okresný súd Námestovo povinný zaplatiť sťažovateľke T. D. do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľke T. D. sa priznávajú trovy tohto konania v sume 280,01 EUR, ktoré je Okresný súd Námestovo povinný zaplatiť sťažovateľke T. D. na účet advokáta JUDr. Jána Vajdu (...) do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu bolo preskúmanie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 1/2013 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

V súlade so svojou judikatúrou (II. ÚS 32/00, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 61/03, II. Ú 298/06, II. ÚS 250/09) ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

Podľa zistenia ústavného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 8 C 1/2013 okresný súd v prítomnosti právneho zástupcu sťažovateľky vyhlásil 10. marca 2014 rozsudok, ktorým návrh sťažovateľky v celom rozsahu zamietol.

Z uvedeného je zrejmé, že v čase podania sťažnosti ústavnému súdu na priet'ahy v konaní postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 1/2013, ktorá bola ústavnému súdu faxom podaná 24. apríla 2014, už sťažovateľka musela mať vedomosť, že predmetné konanie bolo na okresnom súde už ukončené, a teda že ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd v tomto štádiu nemohol vykonávať, a preto bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty skončila vyhlásením rozhodnutia vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Inými slovami, v čase podania sťažnosti ústavnému súdu sťažovateľkou už okresný súd nemohol ovplyvniť plynulosť priebehu konania vedeného pod sp. zn. 8 C 1/2013, a teda ani porušiť označené právo sťažovateľky na konanie bez zbytočných priet'ahov, pretože vyhlásením rozsudku vo veci samej okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľky v konaní pred súdom prvého stupňa.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože

uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

Tento skutkový stav bol so zreteľom na obsah sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel ustanovenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov základom pre záver ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľky už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o prikázaní okresnému súdu konať ďalej vo veci bez zbytočných prietáhov, ako aj rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia a priznaní úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľky (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tých častiach sťažnosti, ktorými sa sťažovateľka domáhala ich priznania, už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. mája 2014